

Dato: 31.03.2019
Arkivref: 2018/1476-17 / 140

Svein Brattekleiv
922 33 516
svein.brattekleiv@gjerstad.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/6	Planutvalg	09.04.2019

Kommuneplanprosess 2019 - 2020, fastsettelse av planprogram

Vedtak:

Forslag til planprogram datert 7. jan. 2019, for revidering av kommuneplanen vedtas. Planprogrammet endres som omtalt i saksutredningen. Vedtaket fattes i medhold av Plan- og bygningsloven§12-9 og Gjerstad kommunes delegeringsreglement.

Rådmannens innstilling:

Forslag til planprogram datert 7. jan. 2019, for revidering av kommuneplanen vedtas. Planprogrammet endres som omtalt i saksutredningen. Vedtaket fattes i medhold av Plan- og bygningsloven§12-9 og Gjerstad kommunes delegeringsreglement.

Saksprotokoll i Planutvalg - 09.04.2019

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedlegg:

- Planprogram for revidering av kommuneplanen - planprosess 2019 – 2020, forslag datert 7.01.2019
- Høringsuttalelse fra Brokelandsheia sentrumsforening datert 26.01.2019
- Høringsuttalelse fra NVE datert 08.02.2019
- Høringsuttalelse fra Eldrerådet i Gjerstad sak 19/6, møtedato 11.02.2019
- Høringsuttalelse fra Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne sak 19/7, møtedato 12.02.2019
- Høringsuttalelse fra Kragerø kommune datert 15.02.2019
- Søknad om utsatt høringsfrist fra Statens Vegvesen datert 5.03.2019

- Høringsuttalelse fra Direktoratet for mineralforvaltning med bergmesteren for Svalbard datert 5.03.2019
- Høringsuttalelse fra Aust-Agder Fylkeskommune datert 08.03.2019
- Høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Agder datert 12.03.2019
- Høringsuttalelse fra Bane Nor datert 21.03.2019

Saksdokumenter:

- Planutvalgssak 19/3 – Kommuneplanprosess 2019 - 2020 - planprogram
- Planstrategi for perioden 2017 - 2020
- Kommuneplan 2011 – 2023, samfunnsdel og arealplan

Kort resymé:

Gjerstad kommune har i henhold til planstrategien for 2017-2020, startet arbeidet med revisjon av kommuneplanen. Arealdelen skal revideres mens samfunnsdelen skal oppdateres.

Planutvalget vedtok i sak 19/3 å legge planprogrammet ut til offentlig ettersyn.

Planprogrammet ble sendt på høring til utvalgte høringsinstanser og annonsert med høringsfrist 8. mars. Det kom inn 9 høringsuttalelser hvorav 2 høringsuttalelser kom inn etter fristens utløp.

På bakgrunn av høringsuttalelsene er det gjort noen mindre justeringer av planprogrammet, dette framgår av saksutredningen.

I denne saken skal det tas stilling til om planprogram med foreslåtte endringer som framgår av saksutredningen skal legges til grunn for det videre arbeidet med kommuneplanen. Alternativt kan høringsforslaget vedtas uten anbefalte endringer eller med andre endringer enn rådmannens forslag.

Det anbefales at planprogrammet datert 7.01.2019 vedtas med rådmannens foreslåtte endringer.

Saksopplysninger:

Planutvalget i Gjerstad vedtok i møte 15.01.2019 sak 19/3 å melde oppstart av kommuneplanen og samtidig legge ut planprogrammet til offentlig ettersyn. Planprogrammet har vært på høring i perioden 19. jan – 8. mars, jfr. Plan- og bygningsloven §11-13.

Planprogrammet gir en beskrivelse av hvordan arbeidet med kommuneplanen skal gjennomføres og hva den skal inneholde. Planprogrammet er utarbeidet iht. Plan- og bygningsloven §4-1.

Alle høringsuttalelser er lagt ved saken, og i saksutredningen er i hovedsak kun referert de momentene i høringsuttalelsen som kommunen bør ta med i planleggingen og/ eller som medfører endring av planprogrammet.

Brokelandsheia sentrumsforening 26.01.2019

- Sentrumsforeningen ber om å bli involvert i prosessen hvor videre fortetting av næringsarealer på Brokelandsheia skal diskuteres og ønsker å vite mer om hva kommunen mener om at dette «må stå i fokus».
- Foreningen ønsker på en mest mulig kvalifisert måte å finne hva behovet for p-plasser vil være i fremtiden både for personbil, buss og lastebiler. Diskusjonen bør også inneholde strategi for el-bil-lading.
- Det bes om et møte rundt dette og andre forhold som angår Brokelandsheia i forb. med planprosessen samt et svar på dette innspillet.

Kommentar:

Kommunen har gitt beskjed til sentrumsforeningen at vi tar kontakt i april/mai for å avtale et møte der vi drøfter behovene som etterlyses i innspillet.

I planprogrammet står det ang. parkeringsplasser på Brokelandsheia: «Det begynner å bli behov for flere parkeringsplasser på Brokelandsheia, og ved fortetting av næringsarealer må dette stå i fokus» Med dette menes at det må sikres nok parkeringsplasser på Brokelandsheia ved fortetting, og at det må vurderes opparbeidelse av nye parkeringsplasser.

Innspillet medfører ikke endringer i planprogrammet.

NVE datert 08.02.2019:

- NVE nevner viktigheten av Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging om klimatilpasning.
- Det er viktig å oppdatere kartene med hensynssoner for områder der det foreligger naturfarer som flom og skred.
- Byggegrense mot vassdrag bør legges inn.
- Hensyn til klimaendringer skal også vurderes.
- NVE anbefaler at kommunen innarbeider i plankartet hensynssoner for flom og skred med bakgrunn i aktsomhetskartene som finnes i NVE Atlas, med bestemmelser.
- Det vil være viktig at kommuneplanen ivaretar vernegrnlaget for Gjerstadvassdraget som er et verna vassdrag.
- Tiltak som kan medføre skader eller ulemper for allmenne interesser, kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven.
- Planen må ta hensyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen.
- NVE legger til grunn at kommunen vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt.

Kommentar:

NVE kommer her med gode innspill som vil bli hensyntatt i planarbeidet.

I planprogrammet foreslås følgende tillegg:

- Under pkt. 4.1 – Nasjonale lover og bestemmelser tilføyes Vannressursloven

Eldrerådet i Gjerstad sak 19/6, møtedato 11.02.2019

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommentar:

Rådmannen tar høringsuttalelsen til etterretning.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne sak 19/7, møtedato 12.02.2019

Rådet vil komme med følgende merknad/uttale, og ønsker også å bli involvert i den videre prosess med planen.

«Til planprogrammets pkt. 4.5.1, under Arealer til rekreasjon, første setning, ønsker rådet følgende endring av tekst: « - - - Når det nå bygges en flerbrukshall vil dette ha stor betydning som møteplass og som arena for lek og idrett for alle **uansett alder og funksjonsnivå.**»

Rådet påpeker også viktigheten av å få begynt på tursti tilrettelagt for alle.

Kommentar:

Kommunen vil ta hensyn til at rådet ønsker å bli involvert i det videre planarbeidet, og ser at dette vil være nyttig for å få best mulig belysning av utfordringene og mulighetene kommunen har.

Planprogrammet endres i tråd med ønsket fra rådet under pkt. 4.5.1 og Arealer til rekreasjon

Kragerø kommune datert 15.02.2019

Hovedutvalg for plan, bygg og miljø behandlet i møte den 13.2.2019 og vedtok følgende uttalelse:

«Kragerø kommune er enig i at Gjerstad kommune vektlegger arbeid med ny 4 felts E18 samt arbeidet med ny Sørlandsbane gjennom Gjerstad i planprogrammet for kommuneplan-revisjonen. Dette fordi begge disse prosjektene er viktige nasjonale og regionale prosjekter som også sterkt berører Kragerø og andre nabokommuner. For øvrig tar Kragerø kommune forslaget til planprogram samt oppstartsvarsel om kommuneplanarbeidet til orientering.»

Kommentar:

Kommunen tar innspillet til etterretning.

Innspillet medfører ikke endringer i planprogrammet.

Statens Vegvesen, søknad om utsatt høringsfrist datert 5.03.2019

Statens Vegvesen sendte 5. mars en søknad om en ukes utsatt frist på høringsuttalelsen. Søknaden ble innvilget, men det har pr. 26. mars ikke kommet inn noen høringsuttalelse.

Kommentar:

Det antas at det ikke vil komme høringsuttalelse fra Statens Vegvesen. Statens Vegvesen var imidlertid representert på planforum 28. feb., hvor de fikk anledning til å stille spørsmål og uttale seg til planen. Signaler her vil bli tatt med videre på lik linje som fra de andre enhetene som var representert på samme møte.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) datert 5.03.2019:

- Den regionale og kommunale arealplanleggingen er viktig for å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster i fremtiden, og for å ivareta andre miljø- og samfunnshensyn
- DMF viser til regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging om at fylkeskommunene og kommunene må sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for mulig utvinning, avveid mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Behovet for og tilgangen på byggeråstoffer ses i en regional sammenheng.
- DMF råder kommunen til å legge til grunn en oversikt over mineralressursene i kommunen, sammen med en strategiforvaltning av ressursene i arbeidet med arealplanen.
- Det bør gjøres rede for i hvilken grad kommunens behov for byggeråstoff er dekket i den kommende planperioden.
- DMF minner om at mineralressurser er ett av temaene som skal identifiseres og beskrives i konsekvensutredningen.
- Til hjelp i dette arbeidet forventer DMF at Norges geologiske undersøkelse (NGU) sine ressurskart legges til grunn. DMF vil også minne om sin tjeneste for aktsomhetskart for gamle gruver.

Kommentar:

Det bør lages en oversikt over mineralressursene i kommunen, sammen med en strategi for forvaltning av ressursene i arbeidet med arealplanen. Dette vil kunne sikre tilgang til mineralreserver for mulig utnyttelse i planperioden.

Kommunen vil i planarbeidet vurdere omfanget av arbeidet.

Det foreslås følgende tilføyelser i planprogrammet under pkt. 4.5 - under tema som vurderes nærmere:

- utarbeide oversikt over mineralressursene i kommunen og vurdere å utarbeide en strategi for forvaltning av ressursene
- utrede i hvilken grad kommunens behov for byggeråstoff er dekket i planperioden, og hvor lang levetid uttakene har

Aust-Agder Fylkeskommune datert 08.03.2019

- Aust-Agder Fylkeskommune (AFK) mener det kan være positivt å beholde hovedsatsingsområdene fra eksisterende plan for å videreføre og sikre langsiktige satsinger i kommunen. Kommunen bør vurdere om det kan være hensiktsmessig også innlemme et mer spesifikt fokus på næringsutvikling.
- Kommunens strategi for boligbygging må ses i sammenheng med folkehelsevurderinger/kartlegginger og kan bli et godt verktøy i arbeidet for å redusere sosiale ulikheter.
- AFK anbefaler at kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder i kommunen i samarbeid med Friluftsrådet legges til grunn i utarbeidelsen av arealplanen. Kartleggingen er en forutsetning for å kunne avsette areal til motorferdsel i utmark som nevnes i planprogrammet.
- I eksisterende byggeområder kan det være aktuelt å legge byggegrensen slik at den samsvarer med aktuell arealbruk.
- Kulturminneplan for kommunen (KIK) planen er under utarbeiding og hvis den vedtas innen kommuneplanen er ferdig, forventes det, at de deler som omfattes omfatter områder innarbeides i arealdelkartet Kulturminneplanen må ses i sammenheng med andre planarbeider og det nevnes spesielt folkehelse.
- Det er viktig å planlegge slik at direkte og indirekte konflikter med kulturminner i størst mulig grad unngås.
- AFK mener det kunne vært ønskelig med et spesifikt fokus på næringsutvikling i tillegg til de fire andre hovedfokusområdene. Det tenkes her på næringer hvor Gjerstad har hatt og delvis har en nasjonal posisjon; eksempelvis mekanisk industri.
- Kommunen bør forsterke arbeidet med å satse på tre som ressurs både i forhold til fornybar energi og som grunnlag for næringsutvikling og turisme/reiseliv. Kommunen bør bidra til å legge til rette for å utnytte produksjonsgrunnlaget og øke avvirkingen gjennom å stimulere til en aktiv forvaltning av skogarealene og i denne sammenheng utbedre og fjerne flaskehals på det kommunale veinettet.

Kommentar:

Kommunens strategi for bolig og senterutvikling vil ikke bli en selvstendig plan, men bli en del av kommuneplanen. Planen vil bli sett i sammenheng med folkehelsekartlegging, og bli et verktøy for å redusere sosiale ulikheter. Det vil bli lagt vekt på gode nærområdekvaliteter.

På bakgrunn av høringsuttalelsen foreslås følgende endringer/tilføyelser i planprogrammet:

- Under pkt. 4.5.1 og «Arealer til rekreasjon» tilføyes: «Arbeid med registrering av viktige friluftsområder i regi av Friluftsrådet Sør er i gang. Dersom kartleggingen er klar før

kommuneplankartet ferdigstilles, vil det i samarbeid med grunneierne bli vurdert å ta med utvalgte områder i kommuneplankartet.

- Under pkt. 4.5.1 «Strandsone langs vassdrag» tilføyes: «I eksisterende byggeområder vil det bli vurdert å legge byggegrensen slik at den samsvarer med aktuell arealbruk.»
- Under pkt. 4.5 og – «Følgende tema som skal vurderes nærmere» tilføyes: Kulturminnevernplanen for kommunen (KIK) planen er under utarbeiding og hvis den vedtas innen kommuneplanen er ferdig, vil de deler som omfattes av fysiske områder innarbeides i arealdelkartet.
- Under pkt. 4.4 og «Sentrums- og næringsutvikling» skrives følgende tekst: «Nye arbeidsplasser i Gjerstad har stor betydning for sysselsettingsgraden. Næringsutvikling i mekanisk industri som har en nasjonal posisjon må få et forsterket fokus. Videre er det potensial til å satse mer på tre som ressurs både i forhold til fornybar energi og som grunnlag for næringsutvikling og turisme/reiseliv. Kommunen bør bidra til å legge til rette for å utnytte produksjonsgrunnlaget og øke avvirkingen av skog gjennom å stimulere til en aktiv forvaltning av skogarealene. Det bør jobbes videre med å fjerne flaskehalsene på det kommunale og fylkeskommunale veinettet. Senterutviklingen på Brokelandsheia er viktig for kommunen og bør ha fokus på muligheter og tilbud som utnytter kommunens beliggenhet mellom store befolkningskonsentrasjoner på Østlandet og Sør-/Vestlandet.

Fylkesmannen i Agder datert 12.03.2019

- Norge har gjennom avtalen med EU forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene innen ikkekvotepiktig sektor med 40 % innen 2030. Norge må imidlertid ta en stor del av disse kuttene innen transport.
- For at vår region skal kunne tiltrekke seg kompetansearbeidsplasser og få en bærekraftig utvikling, må det føres en ambisiøs klimapolitikk på lokalt og regionalt nivå.
- Kommunens klima- og energiplan er for perioden 2010-2013, og Fylkesmannen vil påpeke at det er på tide med en ny gjennomgang av denne. FM anbefaler at dette gjøres som en del av arbeidet med kommuneplanen, og at en ny klima- og energiplan innarbeides i den nye kommuneplanen.
- FM framhever at opplegget for medvirkning er bra, og vil særlig framheve at kommunen skal «...aktivt innhente synspunkter fra grupper eller personer som har vanskelig for å delta på egen hånd». FM forventer, at dette innebærer noe mer enn å gi muligheten til å komme med innspill i form av brev eller på et åpent folkemøte.
- FM minner om statlige føringer vedrørende sosiale forskjeller og innarbeiding av boligsosiale hensyn i planleggingen. Boligsosiale forhold kan være viktig for å bedre helsesituasjonen for de gruppene som ligger lavt på helsestatistikken, og man bør ha fokus på å sikre nok boliger til vanskeligstilte.
- FM ber om at det gjøres konkrete vurderinger av byggegrense langs vassdrag for de ulike utbyggingsområdene og ber også om at det ses nøye på muligheter for fortetting og bedre utnyttelse av eksisterende utbyggingsområder før man vurderer å åpne opp for nye områder.
- FM ber også om at det fokuseres på klimahensyn og stedsutvikling når det legges en overordna plan for arealbruken i kommunen.
- FM synes det er positivt at kommunen setter fokus på landbrukseiendommer og forvaltningen av jord- og konsesjonslovsaker. Det er sterke statlige føringer for å redusere tap/omdisponering av dyrka mark.

Kommentar:

Arbeid med kommunens klima- og energiplan er godt i gang, og forventes ferdig innen sommer 2019. Klima og energiplanen vil være et godt grunnlag til pågående kommuneplanarbeid, men vil i denne omgang ikke bli en del av kommuneplanen.

Innhenting av synspunkter fra personer med nedsatt funksjonsevne vil bli gjort ved at kommunen inviterer de gruppene som har behov for det til egne drøftingsmøter.

På bakgrunn av høringsuttalelsen til Fylkesmannen foreslås følgende tilføyelser i planprogrammet:

- Under pkt. 4.1 – «Nasjonale lover og bestemmelser» tilføyes: Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv.
- Under pkt. 4.4 – og «Sentrums- og næringsutvikling.....» «For at Kommunens landbruk skal få sterkere fokus, vil landbruksplanen bli innarbeidet som en del av samfunnsdelen av kommuneplanen.

Bane Nor, datert 21.03.2019

- Bane Nor mener at langsiktige arealdisponeringer ikke bør legge opp til økt konflikt med hensyn til støy fra bane. Dette gjelder særlig bebyggelse med støyfølsomt bruksformål.
- Bane Nor ber om at byggegrenser mot jernbanen videreføres i revidert planforslag
- Det er flere jernbanetunneler i kommunen og det vil være hensiktsmessig å sikre tunnelanlegget i plankartet og i bestemmelsene.
- Bane Nor ber om at kommunen legger inn hensynssone H190 som tegnes inn med en 60m bred sone over sporet.
- Det bes om at det i bestemmelsene til hensynssonen legges inn: «Innenfor hensynssone for sikring - restriksjoner over jernbanetunnel (H 190) er det ikke tillat med tiltak som medfører sprenging, peleramming, spunting, boring i grunnen, tunneldriving, fundamentering og påføring av tilleggslaste, eller som på annen måte kan skade tunnelanlegget, uten spesiell tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.»
- Bane NOR kan ikke tillate nye tiltak som fører til svekket sikkerhet ved planoverganger.
- Dersom det planlegges for boligformål nær jernbanen, bør det stilles krav om at det gjennomføres en støyfaglig utredning som synliggjør ulike støynivåer.
- Avrenning mot jernbanen er et økende problem. Generell foretting og mer tette flater kombinert med økt nedbør kan føre til skade og i verste fall alvorlige ulykker.
- Det må i alle nye felt gjøres grundig rede for hvordan en utbygging vil påvirke grunnforholdene og stabiliteten til stedlige masser ved jernbanen.
- Kommuneplanens ROS-analyse må gjøre en overordnet vurdering av tema nevnt i uttalelsen. Dersom ROS-analysen avdekker slike utfordringer og konklusjonen viser at dette er løsbare utfordringer må dette følges opp med relevante bestemmelser i kommuneplanen.
- Dersom noen av Bane Nors arealer ikke er avsatt til baneformål bes det om at dette innarbeides i planforslaget.

Kommentar:

Bane Nor har gode faglige innspill til planarbeidet, og kommunen tar disse til etterretning i det videre planarbeidet. Innspillene innarbeides i kommunens arealdel, konsekvensutredninger og ROS-analysen.

Innspillet medfører ikke endringer i planprogrammet.

Rådmannens vurdering/merknader:

Kommunen har fått mange gode innspill i høringsuttalelsene. Noen av innspillene har resultert i endring i planprogrammet, men innspillene blir tatt med videre i planarbeidet.

Høringsuttalelsene bidrar til at den ferdige kommuneplanen vil kunne bli et godt styringsdokument for kommunen i planperioden 2020 – 2032.

Det foreslås at planutvalget vedtar planprogrammet med de endringer som foreslås i saksutredningen.

Melding om vedtak sendes til:

Høringsinstanser